

چهارمین مرحله

دوره مطالعاتی حدیث خوانی

کتاب شریف اصول کافی

(جلد اول، کتاب فضل العلم)

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

باسمه تعالی

قال رسولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عليه و آله: تَذَاكَرُوا وَتَلَاقُوا وَتَحَدَّثُوا؛ فَإِنَّ الْحَدِيثَ جِلَاءٌ لِلْقُلُوبِ، إِنَّ الْقُلُوبَ لَتَرِينٌ كَمَا يَرِينُ السَّيْفُ، جِلَاؤُهَا الْحَدِيثُ.
«اصول کافی ج ۱، ص ۵۰»

با یکدیگر مذاکره-علمی- و ملاقات کنید و حدیث بگویید؛ زیرا حدیث صیقل دلهاست. همانا دلها همچون شمشیر زنگار می گیرد و صیقل آنها به حدیث است.

اداره قرآن و حدیث در راستای آشنایی طلاب با متون حدیث و ایجاد انس با روایات اهل بیت علیهم السلام و با هدف غربت زدایی از متون حدیثی و ارتقاء سطح معرفتی و تربیتی طلاب، دوره غیرحضورى حدیث خوانی و تتبع حدیثی «**کتاب شریف اصول کافی**» را برگزار می نماید.

❖ منبع: اصول کافی، جلد اول، کتاب فضل العلم

❖ مهلت تحویل پاسخنامه: ۱۴۰۰/۲/۳۰

❖ روش تحویل پاسخنامه: ارسال پاسخنامه تایپ شده یا تصویر واضح

و خوانا از پاسخنامه دستنویس به پست الکترونیکی hadith@jz.ac.ir

❖ شماره تماس: ۳۲۱۱۲۴۳۶

بخش های کتاب کافی:

کتاب کافی شامل ۳ بخش اصول، فروع و روضه می باشد:

- **اصول کافی:** در هشت عنوان (فصل) به تبیین اصول اعتقادی شیعه و برخی مطالب دیگر که با مسائل اعتقادی ارتباط دارد، پرداخته است. عناوین این کتاب عبارتند از: العقل و الجهل؛ فضل العلم؛ التوحید؛ الحجة؛ الايمان و الکفر؛ الدعاء؛ فضل القرآن؛ العشرة.

- **فروع کافی:** در بردارنده روایات مربوط به مسائل فقهی است. فروع کافی بزرگترین بخش کتاب کافی به حساب می آید. در این بخش عناوین زیر وجود دارد:
 ۱. کتاب الطهارة، ۲. کتاب الحيض، ۳. کتاب الجنائز، ۴. کتاب الصلاة، ۵. کتاب الزكاة والصدقة، ۶. کتاب الصيام، ۷. کتاب الحج، ۸. کتاب الجهاد، ۹. کتاب المعيشة، ۱۰. کتاب النکاح، ۱۱. کتاب العقیقه، ۱۲۲. کتاب الطلاق، ۱۳. کتاب العتق والتبدير والمکاتبه، ۱۴. کتاب الصيد، ۱۵. کتاب الذبائح، ۱۶. کتاب الاطعمه، ۱۷. کتاب الاشرية، ۱۸. کتاب الزی والتجمل والمرؤة، ۱۹. کتاب الدواجن، ۲۰. کتاب الوصایا، ۲۱. کتاب الموارث، ۲۲. کتاب الحدود، ۲۳. کتاب الديات، ۲۴. کتاب الشهادات، ۲۵. کتاب القضا والاحکام، ۲۶. کتاب الايمان والنذور والكفارات.در فروع کافی برخی از عنوانها که معمولاً در کتب فقهی به صورت مستقل آورده می شوند به مناسبت، ضمن عنوانهای یاد شده آمده اند. مثلاً امر به معروف، در عنوان الجهاد آمده است.

- **روضه کافی:** روایات مربوط به موضوعات مختلف و متنوع، بدون هیچ ترتیب و نظم خاصی گردآوری شده است. چند نمونه از این موضوعات به شرح زیر است:

▪ تأویل و تفسیر برخی آیات قرآن

- توصیه‌ها و اندرزهای ائمه
- رؤیا و انواع آن
- دردها و درمان‌ها
- کیفیت آفرینش جهان هستی و برخی از پدیده‌های آن
- تاریخ بعضی از پیامبران بزرگ
- فضیلت شیعه و وظایف آن
- برخی مسائل تاریخ صدر اسلام و زمان خلافت علی علیه السلام
- مهدی و صفات او و نیز اصحاب و ویژگی‌های زمان حضور او
- تاریخ زندگی برخی اصحاب و اشخاص، نظیر ابوذر، ثمامه بن أثال، زید بن علی، سلمان، جعفر بن ابی طالب.

سوالات مرحله چهارم حدیث خوانی اصول کافی (کتاب فضل العلم)

■ سوالات تستی:

۱- معنای حدیث نبوی «أَلَا إِنَّ اللَّهَ يَجِبُ بُغَاةَ الْعِلْمِ» کدام گزینه است؟ (باب

فرض العلم و وجوبه)

(الف) بدانید که خدا طلب کنندگان علم را دوست دارد.

(ب) آگاه باشید که خدا دوست دار، علم و عالم است.

(ج) بدانید که خداوند دوستدار، آموزش دهندگان علم است.

(د) آگاه باشید که خدا تلاش کنندگان در راه علم را دوست دارد.

۲- امیرمؤمنان علیه سلام کمال دین را چه می داند؟ (باب فرض العلم و وجوبه)

(الف) آموختن علم

(ب) آموختن علم و عمل به آن

(ج) عمل به دانسته ها

(د) معرفت دین

۳- اقسام علم طبق فرمایش پیامبر صلی الله علیه و آله چیست؟ (باب صفة العلم و

فضله)

(الف) دو قسم: علم ادیان و علم ابدان؛

(ب) دو قسم علم محسوس و معقول؛

(ج) سه قسم: آیه محکمه، فریضه پسندیده، سنت پابرجا؛

(د) سه قسم: علم ادیان، علم ابدان، علم عقول؛

۴- امام باقر علیه السلام نهایت کمال را چه می داند؟ (باب صفة العلم و فضله)

الف) آگاهی در دین

ب) صبر در معصیت

ج) میانه روی در اداره زندگی

د) هر سه مورد

۵- طبق فرمایش امام صادق علیه السلام، نشانه اینکه خداوند خیر و نیکی را برای بنده

ای بخواهد، چیست؟ (باب صفة العلم و فضله)

الف) وی را نسبت به دین آگاه کند.

ب) وی طالب علم می شود.

ج) کسی که علم و عمل داشته باشد.

د) عالم و پرهیزگار باشد.

۶- حدیث « الرَّأْيَةُ لِحَدِيثِنَا يَشُدُّ بِهِ قُلُوبَ شِيعَتِنَا أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ » بیانگر چه

مطلبی است؟ (باب الصفة و العلم و فضله)

الف) برتری کسی که احادیث اهل بیت علیهم السلام را یاد بگیرد، نشر دهد و دل های شیعیان را

در راه حق استوار نماید.

ب) برتری طالب علوم دین بر هزار عابد؛

ج) برتری عابد بر کسی که روایت می خواند تا عقاید شیعه محکم شود.

د) اهمیت و ضرورت مطالعه روایات؛

۷- امام صادق علیه السلام مردم را سه گروه می داند آن سه گروه کدامند؟ (باب اصناف

الناس)

الف) عالم ، علم آموز، کف روی آب؛

ب) عالم، جاهل، کف روی آب؛

ج) علم آموز، جاهل، عابد؛

د) عالم، علم آموز، جاهل؛

۸- بر اساس روایات وارد شده در باره آموختن علم و عمل به دیگران، کدام گزینه

صحیح است؟ (بَابُ ثَوَابِ الْعَالِمِ وَالْمُتَعَلِّمِ)

الف) کسی که بابتی از علم یاد بدهد، ثواب کسانی که به آن عمل می کنند به او می رسد، بدون اینکه از ثواب عمل کننده ها کم شود.

ب) کسی که عمل نیکی را به دیگری بیاموزد، همانند پاداش انجام دهنده آن عمل نصیب وی شود، حتی بعد از مرگش.

ج) کسی که علم را بیاموزد و به آن عمل کند و به دیگران بیاموزد، در ملکوت آسمانها از او یاد شود.

د) هر سه مورد.

۹- امام صادق علیه السلام، در کنار توصیه به فراگیری علم، توصیه به چه صفتی

فرمودند؟ (بَابُ صِفَةِ الْعُلَمَاءِ)

الف) دوری از گناه، خاموشی؛

ب) آراستگی به وقار و حلم؛

ج) آراستگی به وقار و حلم، تواضع؛

ج) دوری از گناه، عمل؛

۱۰- امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه «إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» چه

فرمودند؟ (بَابُ صِفَةِ الْعُلَمَاءِ)

الف) عالمانی که کردارشان با گفتارشان موافق باشد.

ب) عالمانی که به دیگران تعلیم می دهند.

ج) عالمان خداترس.

د) عالمان با وقار و حلیم.

۱۱- مرگ چه کسی ابلیس ملعون را بیشتر خوشحال می کند؟ (بَابُ فَقْدِ الْعُلَمَاءِ)

الف) رزمنده اسلام در میدان نبرد

ب) عالم و فقیه

ج) قاری قرآن.

د) مؤمن با تقوا

۱۲- بر اساس فرمایش امام صادق علیه السلام شرف دنیا و آخرت چیست؟ (بَابُ مُجَالَسَةِ

الْعُلَمَاءِ)

الف) کسب علم

ب) همراهی با علما

ج) همنشینی با دینداران

د) دوری از جاهلان

۱۳- امام صادق علیه السلام می فرماید: بر این علم قفلی است که کلید آن

..... است. (بَابُ سُؤَالِ الْعَالِمِ وَ تَذَاكُرِهِ)

ب) مباحثه کردن

الف) تکرار کردن

د) تدبر و تأمل کردن

ج) سوال کردن

۱۴- بر اساس حدیث امام باقر علیه السلام گفتگو و مباحثه علمی مانند آموختن است که

ثوابش برابر..... می باشد. (بَابُ سُؤَالِ الْعَالِمِ وَ تَدَاكُرِهِ)

الف) جهاد (ب) شهادت

ج) قرائت قرآن کریم (د) نمازی نیکو

۱۵- در فرمایش امام باقر علیه السلام احیاء علم در چیست؟ (بَابُ سُؤَالِ الْعَالِمِ وَ تَدَاكُرِهِ)

الف) دانش آموختن زیاد

ب) تعلیم دادن

ج) مذاکره علم با دینداران و پارسایان

د) عمل به علم

۱۶- زکات علم چیست؟ (بَابُ بَدْلِ الْعِلْمِ؛ ح ۳)

الف) یاد گرفتن آن

ب) عمل کردن به آن

ج) یاد دادن آن به دیگران

د) مذاکره با اهل علم

۱۷- امام صادق علیه السلام فردی را که بودن بصیرت عمل نماید به چه کسی تشبیه کرده

است؟ (باب من عمل بغير علم)

الف) مانند درخت بی ثمر

ب) کسی که به بیراهه می رود.

ج) مانند عالم بودن عمل

د) هر سه مورد

۱۸- بر اساس حدیث امام صادق علیه السلام دلیل اثر نکردن علم عالم در دیگران

چيست؟ (بَابُ اسْتِعْمَالِ الْعِلْمِ)

الف) عمل نکردن به علم خود

ب) خوب بیان نکردن آن به دیگران

ج) ندادن زکات مال

د) نداشتن بصیرت

۱۹- بر اساس حدیث امام صادق علیه السلام ملاک ارزشمندی مردم و مقام منزلت آنها

به چيست؟ (بَابُ النُّوَادِرِ)

الف) به انداز تلاوت قرآن کریم؛

ب) به اندازه نقل روایتشان از اهل بیت علیهم السلام؛

ج) به اندازه تقوا و ورع آنها؛

د) به اندازه علمشان؛

۲۰- امام باقر علیه السلام در مورد کسی که ندانسته به مردم فتوا دهد چيست؟ (باب

النَّهْيِ عَنِ الْقَوْلِ بِغَيْرِ عِلْمٍ)

الف) ملائکه رحمت او را لعن می کنند.

ب) گناه کسی که به فتوایش عمل کند بر اوست.

ج) ملائکه عذاب او را لعن می کنند.

د) هر سه مورد

۲۱- در روایت امام باقر علیه السلام حق خدا بر بندگان چیست؟ (بَابُ النَّهْيِ عَنِ الْقَوْلِ بِغَيْرِ عِلْمٍ)

(الف) آنچه را که می دانند بگویند؛

(ب) در مورد چیزی که نمی دانند زبان نگه دارند؛

(ج) آنچه را که می گویند، عمل کنند؛

(د) الف و ب

۲۲- طبق فرموده امام باقر علیه السلام سرانجام کسی که علم را برای جلب توجه مردم

بیاموزد چیست؟ (بَابُ الْمُسْتَاكِلِ بِلِعْلَمِهِ وَ الْمُبَاهِي بِهِ)

(الف) بی آبرویی در دنیا و آخرت.

(ب) خسران در دنیا و آخرت.

(ج) بهره اخروی ندارد.

(د) جایگاه او در آتش است.

۲۳- در حدیث امام صادق علیه السلام بر اساس وحیی که به حضرت داود شد، علمایی

که راهزنان و قطاع طریق بندگان خدا هستند، چه ویژگی ای دارند؟ (بَابُ الْمُسْتَاكِلِ

بِلِعْلَمِهِ وَ الْمُبَاهِي بِهِ)

(الف) فریفته دنیا هستند.

(ب) علم را وسیله امرار معاش خود قرار داده اند.

(ج) قول و فعلشان یکی نباشد.

(د) ندانسته سخن بگویند.

۲۴- امام صادق علیه السلام برای حفظ کردن، چه راهکاری فرمودند؟ (باب روایه الکتب

و الحدیث و فضل الکتابه)

الف) تکرار زیاد مطلب

ب) خواندن با دقت مطلب

ج) نوشتن مطلب

د) هر سه مورد

۲۵- با کدام گزینه حدیث کامل میشود؟ (باب الاخذ بالسنة و شواهد الکتاب)

پیامبر فرمود: «هیچ سخنی جز با به آن ارزش ندارد، و هیچ سخن و عملی جز با

ارزش ندارد و هیچ سخنی و عملی و نیتی جز در صورت ارزش ندارد.»

الف) عمل به آن - نیت - سازگاری با سنت

ب) نیت - نیت - موافقت

ج) نیت - عمل - نیت

د) بیان کردن - عمل - سازگاری

سوالات تشریحی:

۲۶- بر اساس حدیث امیرمؤمنان علیه السلام هفت ادب از آداب متعلمین را نام ببرید. (بابُ حَقِّ

العالم)

۲۷- بر اساس حدیث امام صادق علیه السلام تمام علم در چهار چیز است: ۱. خداشناسی، ۲.

خودشناسی، ۳. دین شناسی، ۴. دشمن شناسی. حدیث مورد نظر را پیدا کرده و ترجمه را

بنویسید. (بابُ التَّوَادِرِ)

۲۸- از دیدگاه اسلام قرآن کریم و احادیث اهل بیت علیهم السلام جامع همه علوم، احکام و معارف لازم برای بشر است؛ دو حدیث بنویسید که گویای جامعیت قرآن کریم و احادیث اهل بیت علیهم السلام باشد. (بَابُ الرَّدِّ إِلَى الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ ... ح ۱ تا ۱۰)

۲۹- در حدیث ابان بن تغلب از امام باقر علیه السلام سه ویژگی برای فقیه حقیقی بیان شده است آن سه ویژگی را بیان کنید. (بَابُ الْأَخْذِ بِالسُّنَّةِ وَشَوَاهِدِ الْكِتَابِ)

۳۰- بر اساس حدیث امیرمؤمنان علی علیه السلام هفت ادب از آداب متعلمین را نام ببرید. (بَابُ حَقِّ الْعَالَمِ)

در پناه حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه پانده و موفق باشید.

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

کد تحصیلی:

کد پرونده تبلیغی:

رشته تحصیلی:

شماره همراه:

سوال	الف	ب	ج	د	سوال	الف	ب	ج	د
۱					۲۱				
۲					۲۲				
۳					۲۳				
۴					۲۴				
۵					۲۵				
۶					۲۶				
۷					۲۷				
۸					۲۶				
۹					۲۷				
۱۰					۳۰				
۱۱					۳۱				
۱۲					۳۲				
۱۳					۳۳				
۱۴					۳۴				
۱۵					۳۵				
۱۶					۳۶				
۱۷					۳۷				
۱۸					۳۸				
۱۹					۳۹				
۲۰					اللهم صل على محمد و آل محمد				